

- 4) mięczaki i skorupiaki — wszystkie gatunki mięczaków, skorupiaków i małż, świeże lub konserwowane przez poddanie ich działaniu odpowiednich procesów, oraz produkty uzyskane w wyniku ich przetworzenia;
- 5) owady — wszystkie gatunki owadów w każdym stadium rozwojowym;
- 6) ryby i produkty rybne — ryby lub ich części, świeże lub konserwowane przez poddanie ich działaniu odpowiednich procesów, oraz produkty uzyskane w wyniku ich przetworzenia.

2. Materiały paszowe pochodzenia roślinnego:

- 1) zboża — wszystkie gatunki zbóż, niezależnie od metody ich obróbki, lub produkty skrobiowe uzyskane z bielma;
- 2) warzywa — wszystkie gatunki warzyw i roślin strączkowych, świeże lub konserwowane przez poddanie ich działaniu odpowiednich procesów;
- 3) produkty pochodzenia roślinnego — produkty uzyskane w wyniku przetworzenia produktów roślinnych, a w szczególności zbóż, warzyw, roślin strączkowych i nasion roślin oleistych;
- 4) roślinne ekstrakty białkowe — wszystkie produkty pochodzenia roślinnego, w których przez poddanie ich działaniu odpowiednich procesów osią-

gnięto koncentrację zawartości białka wynoszącą nie mniej niż 50 % białka ogólnego w suchej mase, którego struktura może ulec zmianie;

- 5) drożdże — wszystkie drożdże, których komórki zostały unieczynione i wysuszone;
- 6) cukry — wszystkie rodzaje cukrów;
- 7) owoce — wszystkie rodzaje owoców, świeże lub konserwowane przez poddanie ich działaniu odpowiednich procesów;
- 8) orzechy — zawartość orzechów pozbawionych łupin;
- 9) nasiona — wszystkie rodzaje nasion w całości lub grubo zmielone;
- 10) glony — glony świeże lub konserwowane przez poddanie ich działaniu odpowiednich procesów.

3. Materiały paszowe pochodzenia mineralnego — wszystkie substancje nieorganiczne nadające się do stosowania w żywieniu zwierząt.

4. Materiały paszowe pochodzenia mieszanego:

- 1) oleje i tłuszcze — wszystkie oleje i tłuszcze zwierzęce lub roślinne;
- 2) produkty piekarnicze — wszelkiego rodzaju pieczywo, ciasto, herbatniki i makarony.

14

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 14 grudnia 2006 r.

w sprawie szczegółowych warunków i sposobu pobierania próbek do badań oraz postępowania z próbками pobranymi w ramach urzędowej kontroli pasz²⁾

Na podstawie art. 44 pkt 1 ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach (Dz. U. Nr 144, poz. 1045) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Próbki pierwotne, za które uważa się próbki pobrane jednorazowo i losowo z jednego miejsca określonej ilości paszy, jednolitej pod względem ro-

daju i jakości oraz wytworzonej według tej samej receptury, zwanej dalej „partią”, pobiera się w sposób:

- 1) zapewniający uzyskanie próbek mających właściwości organoleptyczne i fizykochemiczne charakterystyczne dla danej partii;
- 2) niepowodujący zanieczyszczenia partii, z której są pobierane;
- 3) dostosowany do postaci i rodzaju paszy oraz wielkości partii, z której są pobierane;
- 4) zapewniający możliwie taką samą masę próbek pobranych z danej partii.

2. Próbki pierwotne pobiera się przy użyciu:

- 1) szufelki o płaskim dnie i prostopadłych ścianach bocznych;

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje dzialem administracji rządowej — rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 131, poz. 915).

²⁾ Przepisy niniejszego rozporządzenia wdrażają postanowienia pierwszej dyrektywy Komisji 76/371/EWG z dnia 1 marca 1976 r. ustanawiającej wspólnotowe metody pobierania próbek i dokonywania analizy do celów urzędowej kontroli pasz (Dz. Urz. WE L 102 z 15.04.1976, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 3, str. 21).

- 2) sondy z otwieranymi okienkami lub przegrodami, której wymiary są dostosowane do charakterystyki partii i do rodzaju paszy;
- 3) mechanicznej sondy do pobierania próbek;
- 4) otwartej rurki, butelki albo próbnika, które służą do pobierania próbek paszy w postaci płynnej lub półpłynnej.

§ 2. Próbki zbiorcze, za które uważa się próbki otrzymane w wyniku połączenia i wymieszania próbek pierwotnych pobranych z jednej partii, i próbki zredukowane, za które uważa się reprezentatywne części próbek zbiorczych otrzymane w wyniku ich podziału, dzieli się przy użyciu rozdzielaczy stożkowych lub wiełokanałowych lub przyrządów dzielących na ćwiartki (krzyżaki).

§ 3. Narzędzia, o których mowa w § 1 ust. 2 i § 2, powinny:

- 1) być wykonane z materiałów niepowodujących zmian fizykochemicznych próbki;
- 2) mieć kształt i rodzaj powierzchni dostosowany do rodzaju paszy, z której są pobierane próbki;
- 3) być suche i wolne od zanieczyszczeń.

§ 4. 1. Minimalna liczba pobieranych próbek pierwotnych z nieopakowanej paszy w postaci stałej to:

- 1) 7 próbek pierwotnych, w przypadku partii nie większej niż 2,5 t;
- 2) pierwiastek kwadratowy z iloczynu liczby 20 i ilości ton stanowiących partię, nie więcej jednak niż 40 próbek pierwotnych, w przypadku partii większej niż 2,5 t; jeżeli obliczona liczba próbek pierwotnych nie stanowi liczby całkowitej, liczbę tę zaokrąglą się do następującej po niej liczby całkowitej.

2. Minimalna liczba opakowań lub pojemników, z których pobiera się próbki pierwotne z opakowanej paszy w postaci stałej, płynnej albo półpłynnej, to:

- 1) dla opakowań lub pojemników, których masa lub objętość wynosi więcej niż kilogram albo litr:
  - a) wszystkie opakowania lub pojemniki, jeżeli partia zawiera do 4 opakowania lub pojemników,
  - b) 4 opakowania lub 4 pojemniki, jeżeli partia zawiera od 5 do 16 opakowań lub pojemników,
  - c) pierwiastek kwadratowy z liczby opakowań lub pojemników stanowiących partię, nie więcej jednak niż 20 opakowań lub pojemników, jeżeli partia zawiera ponad 16 opakowań lub pojemników; jeżeli obliczona liczba opakowań lub pojemników nie stanowi liczby całkowitej, liczbę tę zaokrąglą się do następującej po niej liczby całkowitej;
- 2) dla opakowań lub pojemników, których masa lub objętość wynosi nie więcej niż kilogram albo litr — 4 opakowania lub 4 pojemniki.

3. Minimalna liczba próbek pierwotnych pobieranych w celu kontroli substancji niepożądanych lub substancji, które mogą być rozmieszczone niejednolicie, w szczególności takich, jak: aflatoksyny, sporysz, rącznik pospolity oraz crotalaria, z nieopakowanej paszy, w zależności od jej masy lub objętości, odpowiada minimalnej liczbie pobieranych próbek pierwotnych, o której mowa w ust. 1.

4. Minimalna liczba opakowań lub pojemników, z których pobiera się próbki pierwotne w celu kontroli substancji niepożądanych lub substancji, które mogą być rozmieszczone niejednolicie, w szczególności takich, jak: aflatoksyny, sporysz, rącznik pospolity oraz crotalaria, to:

- 1) wszystkie opakowania lub pojemniki, jeżeli partia zawiera do 4 opakowań lub pojemników;
- 2) 4 opakowania lub 4 pojemniki, jeżeli partia zawiera od 5 do 16 opakowań lub pojemników;
- 3) pierwiastek kwadratowy z liczby opakowań lub pojemników stanowiących partię, nie więcej jednak niż 40 opakowań lub pojemników, jeżeli partia zawiera ponad 16 opakowań lub pojemników; jeżeli obliczona liczba opakowań lub pojemników nie stanowi liczby całkowitej, liczbę tę zaokrąglą się do następującej po niej liczby całkowitej.

5. Z każdej części partii w postaci bloków lub liżawek, liczącej po 25 sztuk, pobiera się jedną próbke pierwotną, nie więcej jednak niż 4 próbki z całej partii.

§ 5. 1. Próbki z nieopakowanej paszy w postaci stałej pobiera się w ten sposób, że partię dzieli się w miarę możliwości na równe części, których liczba odpowiada minimalnej liczbie pobieranych próbek pierwotnych, o której mowa w § 4 ust. 1, a następnie pobiera się co najmniej jedną próbke pierwotną z każdej z tych części.

2. Próbki z partii przemieszczanej (załadunek lub rozładunek), nieopakowanej paszy w postaci stałej pobiera się przy użyciu zainstalowanych w przewodach sond mechanicznych lub przez zanurzenie narzędzi do pobierania próbek w strumieniu paszy, z całej głębokości i szerokości tego strumienia.

3. Z partii opakowanej paszy w postaci stałej, płynnej albo półpłynnej pobiera się co najmniej jedną próbke pierwotną bezpośrednio z każdego opakowania lub pojemnika albo w trakcie ich opróżniania.

4. Pobieranie próbek pierwotnych z partii opakowanej, płynnej albo półpłynnej, jednorodnej lub możliwej do ujednorodnienia paszy obejmuje:

- 1) wymieszanie zawartości opakowania lub pojemnika, z którego będą pobierane próbki pierwotne;
- 2) pobranie próbek pierwotnych bezpośrednio z opakowania lub pojemnika albo w trakcie ich opróżniania.

5. W przypadku partii opakowanej, płynnej albo półpłynnej, nieulegającej ujednorodnieniu paszy:

- 1) próbki pierwotne pobiera się bezpośrednio z różnych poziomów opakowania lub pojemnika lub w trakcie ich opróżniania, przy czym pierwszą frakcję odrzuca się;
- 2) całkowita objętość próbek pierwotnych nie powinna być mniejsza niż 10 l.

6. Jeżeli pobiera się próbki pierwotne z opakowanej albo nieopakowanej paszy w celu kontroli zawartości substancji niepożądanych lub substancji, które mogą być rozmieszczone niejednolicie, w szczególności takich jak aflatoksyny, sporysz, rącznik pospolity oraz crotalaria, to:

- 1) partię dzieli się w miarę możliwości na równe części, zwane dalej „częściami partii”, których liczba odpowiada minimalnej liczbie próbek zbiorczych, o której mowa w § 6 ust. 2;
- 2) liczbę pobieranych próbek pierwotnych rozdziela się możliwie równo na wszystkie części partii;
- 3) próbki pierwotne pobiera się z każdej części partii;
- 4) próbki pierwotne pobrane z różnych części partii nie mogą być łączone, a próbki pierwotne pobrane z jednej części partii łączy się przez ich staranne wymieszanie w celu otrzymania próbki zbiorczej;
- 5) masa próbek pierwotnych pobranych z jednej części partii nie powinna być mniejsza niż 4 kg.

7. Dla bloku lub lizawki o masie:

- 1) większej niż kilogram — próbce pierwotnej stanowi odcięta część bloku lub lizawki;
- 2) nie większej niż kilogram — próbce pierwotnej stanowi jeden blok albo jedna lizawka.

§ 6. 1. Pobrane próbki pierwotne łączy się i miesza w jedną dla każdej partii próbce zbiorczą; nie dotyczy to próbek pierwotnych, o których mowa w § 5 ust. 6.

2. Minimalna liczba próbek zbiorczych partii badanej w celu kontroli zawartości substancji niepożądanych lub substancji, które mogą być rozmieszczone niejednolicie, wynosi:

- 1) dla nieopakowanej paszy:
  - a) 1 — jeżeli partia ma masę do tony,
  - b) 2 — jeżeli partia ma masę powyżej tony do 10 t,
  - c) 3 — jeżeli partia ma masę powyżej 10 t do 40 t,
  - d) 4 — jeżeli partia ma masę powyżej 40 t;
- 2) dla opakowanej paszy:
  - a) 1 — jeżeli partia liczy do 16 opakowań lub pojemników,
  - b) 2 — jeżeli partia liczy od 17 do 200 opakowań lub pojemników,

c) 3 — jeżeli partia liczy od 201 do 800 opakowań lub pojemników,

d) 4 — jeżeli partia liczy powyżej 800 opakowań lub pojemników.

3. Minimalna masa lub objętość próbki zbiorczej wynosi dla partii:

- 1) nieopakowanej paszy występującej w postaci stałej — 4 kg;
- 2) opakowanej paszy:
  - a) 4 opakowania lub 4 pojemniki, jeżeli pasza występuje w postaci stałej, płynnej albo półpłynnej, a masa lub objętość zawartości opakowania lub pojemnika nie jest większa niż kilogram albo litr,
  - b) 4 kg lub 4 l, jeżeli pasza występuje w postaci stałej, płynnej albo półpłynnej, a masa lub objętość zawartości opakowania lub pojemnika jest większa niż kilogram albo litr;
- 3) paszy występującej w postaci bloków lub lizawek:
  - a) 4 bloki lub 4 lizawki, jeżeli masa bloku lub lizawki nie jest większa niż kilogram,
  - b) 4 kg, jeżeli masa bloku lub lizawki jest większa niż kilogram.

§ 7. 1. Próbkę zbiorczą miesza się, rozdrabniając wszelkie zbrylenia.

2. Jeżeli z zakresu badań wynika potrzeba zredukowania próbki zbiorczej, to w celu otrzymania próbki zredukowanej jej masę lub objętość zmniejsza się w sposób pozwalający zachować jej reprezentatywność — nie mniej niż do 2 kg lub 2 l.

§ 8. 1. Próbkę zbiorczą albo próbkę zredukowaną dzieli się na nie mniej niż 3 części, o takiej samej masie, stanowiące część próbki zredukowanej albo część próbki zbiorczej, zwane dalej „próbkami końcowymi”.

2. Masa lub objętość próbki końcowej nie powinna być mniejsza niż 500 g lub 500 ml.

3. Próbkę końcową pakuje się i zabezpiecza przed zmianami jakościowymi i ilościowymi.

§ 9. 1. Opakowanie próbki końcowej oraz jego zamknięcie powinny być szczelne, czyste, suche i bezwonne oraz zabezpieczać tę próbkę przed zmianami jakościowymi i ilościowymi.

2. Zamknięcie opakowania zabezpiecza się w taki sposób, aby niemożliwe było jego otwarcie bez naruszenia tego zabezpieczenia.

§ 10. 1. Na opakowaniu próbki końcowej umieszcza się informację zawierającą w szczególności:

- 1) nazwę paszy, z której utworzono próbke końcową;
- 2) wielkość partii, z której utworzono próbke końcową;

- 3) dane umożliwiające identyfikację partii, z której utworzono próbkę końcową;
- 4) datę i miejsce utworzenia próbki końcowej;
- 5) imię i nazwisko osoby, która utworzyła próbkę końcową;
- 6) numer protokołu pobrania próbek do badań, o którym mowa w § 11 ust 1.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, powinna być umieszczona w sposób trwały, uniemożliwiający zmianę jej treści lub zniszczenie.

§ 11. 1. Po utworzeniu próbki końcowej sporządza się protokół pobrania próbek do badań, którego wzór jest określony w załączniku do rozporządzenia.

2. Co najmniej jedną próbkę końcową wraz z protokołem dostarcza się niezwłocznie po jej utworzeniu do laboratorium upoważnionego do prowadzenia badań w ramach urzędowej kontroli pasz.

§ 12. Traci moc rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu pobierania próbek środków żywienia zwierząt i pasz leczniczych do badań oraz postępowania z pobranymi próbками w ramach kontroli urzędowej (Dz. U. Nr 158, poz. 1654).

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: w z. *M. Zagórski*

Załącznik do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 grudnia 2006 r. (poz. 14)

WZÓR

.....
(miejscowość, data)

PROTOKÓŁ Nr ..... POBRANIA PRÓBEK DO BADAŃ

(kolejny numer)

1. Nazwa paszy .....
2. Osoba, która pobrała próbki pierwotne lub utworzyła próbkę końcową .....
3. Osoby obecne przy pobraniu próbek pierwotnych lub utworzeniu próbki końcowej: .....
- .....
(imię i nazwisko)
3. Osoby obecne przy pobraniu próbek pierwotnych lub utworzeniu próbki końcowej: .....
- .....
(imiona i nazwiska oraz stanowiska służbowe)
- .....
4. Zleceniodawca .....
- .....
(nazwa, adres)
5. Dane dotyczące miejsca i czasu pobrania próbek pierwotnych .....
- .....
(nazwa i adres jednostki)
- .....
(rodzaj i numer środka transportu lub numer i nazwa magazynu)
- ....., ...
(data) (godzina)
6. Producent .....
- .....
(nazwa producenta, adres)
7. Sprzedawca* .....
- .....
(nazwa sprzedawcy, adres)
8. Odbiorca* .....
- .....
(nazwa odbiorcy, adres)
9. Wielkość partii .....
10. Data produkcji partii .....
11. Dane identyfikacyjne partii .....
- .....
(numer identyfikacyjny, numer partii, oznaczenie kodowe)
12. Przeznaczenie paszy .....

13. Deklarowana jakość* .....
(norma, przepis lub deklaracja producenta)

14. Sposób składowania lub transportu i rodzaj opakowania .....

15. Stan ogólny partii .....

16. Wskazania dotyczące rodzaju badań .....

17. Sposób pobrania próbek pierwotnych .....

18. Opis warunków mogących mieć wpływ na pobranie próbek pierwotnych lub utworzenie próbki końcowej .....

19. Jednostkowa masa próbki końcowej .....

20. Rodzaj opakowania próbki końcowej .....
(np. butelka, stoik, torba papierowa, foliowa, opakowanie sterylne)

21. Sposób zabezpieczenia próbki końcowej .....

(np. plomba, banderola, pieczęć)

22. Wskazania dotyczące sposobu transportu i przechowywania próbki końcowej .....

23. Próbkę końcową przekazano wraz z protokołem .....

(imię i nazwisko, stanowisko służbowe)

24. Do protokołu wniesiono następujące uwagi/ nie wniesiono uwag* .....

Podpisy osób obecnych przy
pobraniu próbek pierwotnych lub utworzeniu
próbki końcowej

Podpis osoby, która pobrała
próbki pierwotne lub
utworzyła próbkę końcową

Potwierdzenie odbioru
próbki końcowej i protokołu

.....
.....
(podpis)

* Niepotrzebne skreślić.